

OBSAH

<i>Príhovor</i>	3
<i>Sväté Písmo</i>	4
<i>Ako sa spasit'?</i>	7
<i>Archomandrita Andrej</i>	8
<i>Nikolaj Gurjanov</i>	11
<i>Detská stránka</i>	14
<i>Duchovná abeceda</i>	17
<i>Rozprávanie starčeka 2</i>	18
<i>Stať sa, či nestáť kňazom?</i>	19
<i>Zábudlivé mesto</i>	20
<i>Zo života PKS</i>	21
<i>Zo života BPM</i>	22
<i>Veríme na lásku?</i>	26
<i>Bohoslovec na cestách</i>	27
<i>Čo internet dal</i>	30
<i>Pozvánka</i>	31

**„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili.“
Mt 25, 40**

Spasi Vas Hospodi!

Obálka:

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XXI/2016*

šéfredaktor: *Maroš Hopta*
technický redaktor: *Mgr. Marcela
Hviždáková*
korektúra: *prot. Peter Kormaník, Milan
Rohal*
pokladník: *Daniel Havaj*
obálka: *Jana Cichá*
distribúcia: *Milan Petrisko*

Vydáva:
*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS*

e-mail: istina12@gmail.com

www.bpm.orthodox.sk

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 6 € + poštovné 5 €

*Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:*

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY*

Bayerova 8

080 01 Prešov,

prípadne na účet Istiny:

IBAN: SK 50 7500 0000 0040 0840 9298

*Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevra-
ciame.*

ISSN 1335-6739

Číslo indexu: *EV 3633/09*

bpm.orthodox.sk

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Sláva Isusu Christu!

Drahí čitatelia časopisu Istina! V rukách držíte marcové číslo nášho časopisu. Nachádzame sa v období, kedy podľa gregoriánskeho kalendára sa približuje Svetlé Christovho Vzkriesenie a podľa juliánskeho kalendára začína obdobie Veľkého pôstu.

V tomto období by sa teda patrilo povedať pár slov o tom, v akej pozícii sa nachádza mládež ako taká a ako vníma pôst. mnohokrát vidíme mnohé vyjadrenia zo strany „modernej spoločnosti“, že nie len pôst a jeho dodržiavanie, ale aj Cirkev samotná je nemoderná, neprispôsobivá a neposkytuje človeku potrebnú voľnosť, ktorá je nevyhnutná pri jeho správnom psychickom a fyzickom vývoji. A mnohokrát vidíme, že mladí ľudia čoraz viac a viac pristupujú k týmto výrokom s pochopením a ďalej o nich rozprávajú ako o pravde, ktorou cítia potrebu prezentovať sa navonok.

Má však takéto zmyšľanie zmysel? Určite nie. Veď Cirkev nie je pre nikoho strašiakom a ani nikoho neobmedzuje v jeho slobodnom rozvoji. Naopak, veď predsa samotný Christos dáva človeku slobodu výberu, či ho bude nasledovať alebo nie. V tomto teda Cirkev poskytuje jednoznačnú možnosť výberu a k nikomu sa určite

nespráva násilne a k ničomu nikoho nenúti. V Cirkvi je všetko založené na

dobrovoľnosti a prístupe daného človeka.

Preto by som chcel vyzvať všetkých mladých ľudí, aby sa nebáli byť živými účastníkmi Cirkvi a taktiež, aby sa nebáli dodržiavať pôst. Pretože práve v mladých ľuďoch sa tvorí budúcnosť Cirkvi ako takej. Dodržiavanie pôstu človeku jednoznačne pomáha vo všetkých smeroch, ktoré môže človek zdokonaľovať vo svojom duchovnom živote. Netreba však zabúdať na podstatu pôstu, kde nádherné slová hovorí nebohý vladyka Vladimír, metropolita kyjevský: „Najdôležitejšie v pôste nie je nezjesť mäso, ale slovami nezjesť jeden druhého“.

Preto by som na konci tohto príhovoru chcel popriať všetkým, ktorí sa riadia gregoriánskym kalendárom, radostné prežitie sviatok Christovho Vzkriesenia a nech Vzkriesený Christos prinesie mnoho radostí a nádej do Vašich životov. Tým, ktorí sa riadia juliánskym kalendárom, by som chcel zaželať mnoho síl do obdobia Veľkého pôstu, aby sa skutočne dôstojne pripravili k sviatku Vzkriesenia Christa.

Christos posreďi nas!

Maroš Hopta
šéfredaktor časopisu Istina

činné aj naše vlastné úsilie (námaha). Kráľ Dávid sa celý život neoddával poko-

Vyslobod' moju dušu, zachráň ma pre svoje milosrdenstvo (8. časť)

Štvrtý dôvod, prečo by Hospodin mal byť k človeku milostivý, prorok Dávid vyvodzuje z plodov hodných pokánia, ktoré Bohu dennodenne prináša. Svoje pokánie kráľ opisuje v siedmom verši, ktorý znie takto:

6, 7 – *ВѢТРЪ ДЫХАЕ ВОЗДУХА НІЕМЪ МОИМЪ, НЪЗМЪЮ НА ВЪКЪ НОЦЬ ЛОЖЕ МОЕ, СЛЕЗАМИ МОИМИ ПОРТЕЛЮ МОЮ УМОЧЪ.* – Vyčerpал som sa mojimi povzdychmi, omyjem každú noc moje lôžko, svojimi slzami moju posteľ budem zmáčať. – Prorok vyznáva, že prizná nielen svoj hriech, že sa mu bude nielen hnušiť, no zároveň žiada aj spravodlivý trest pre seba (v. 2). Aj svätý apoštol Pavol hovorí: „Keby sme však sami seba súdili, neboli by sme súdení“ (1Kor 11, 31). Ak by sme sami seba súdili a spravodlivo voči sebe postupovali, tak by sme neboli súdení Hospodinom, pretože Boh ušetrí tých, ktorí seba nešetria (namáhajú sa žiť spravodlivo).

„Vyčerpал som sa mojimi povzdychmi“ – T. j. pociťujem celé bremeno svojich hriechov, zoslabol som od stonania a náreku, no i tak stonať a nariekať neprestanem. Pri činnosti Božej milosti musí byť

ju: cez deň ho ťažilo množstvo starostí a tak čas oddychu (spánku) urobil časom svojho vyznávania, keď mu v tom nikto nemohol brániť. Slzami a skutočným skrúseným srdcom očisťoval svoju dušu a snažil sa byť prijímateľom (príbytkom) Svätého Ducha. Slzy omývajú a očisťujú dušu od hriechov a robia človeka príbytkom Svätého Ducha. Slza, ktorá vyviera z veľkého utrpenia, zo skrúsenosti a čistoty srdca, je pokrmom pre dušu.

„Omyjem každú noc moje lôžko, svojimi slzami moju posteľ budem zmáčať“ – Prorok opäť používa zdvojenie, zosilnenie výrazu. Všimnime si, aké pokánie preukázal kráľ. Nielenže sa namáhal, no vyčerpával sa povzdychmi (svedectvo jeho úporného úsilia), nielen plakal, no bol odhodlaný obmývať slzami svoje lôžko a to pritom každú noc. Hovorí nielen o uplynulom čase, no dáva prísľub konať takto aj naďalej celý svoj život. Čas, ktorý mnohí využívajú na odpočinok, on využíva (zasväcuje) na vyznávanie. Akoby hovoril: V noci, keď všetci spia a oddychujú, budem namiesto snívania a oddychu omývať svoje mnohé hriechy slzami a moju posteľ, na ktorej som predtým vykonal protizákonnosti, zvlhčím potokom mojich slz. Nie raz, nie dvakrát,

no každú ďalšiu noc budem takto konať. Plakať je dobré vždy, neustále, no obzvlášť v noci, keď tomu nič a nikto nebráni, keď sa kajúcnik môže úplne slobodne oddať tejto činnosti. A skutočne, čas noci je ten najlepší a najvhodnejší na vyznávanie, na pokánie.

Tu je potrebné pripomenúť: Po prvé, množstvo slz, ktoré Dávid preliat: pretože v hebrejskom texte sa namiesto výrazu omyjem nachádza výraz urobím plávajúcou (svoju posteľ), ako to preložil blažený Hieroným. Aj samotný výraz v cirkevnoslovanskom preklade znamená preliatie veľkého množstva slz, ktorými bolo obmyté celé jeho lôžko. Tak isto aj výraz zmáčam označuje nemalé množstvo slz, ktoré vytekajú akoby z prameňa. Po druhé, trvanie alebo obdobie prinášania slz, pretože slová každú noc označujú obdobie od vykonania hriechu až po kráľovo zosnutie. Ako sa musia v porovnaní s Dávidom vidieť tí, ktorí vykonali množstvo hriechov, no pritom neprelejú ani to málo slz v čase, keď od Boha prosia ich odpustenie.

„Hriech,“ hovorí svätý Vasilij Veľký (Беседа VIII, 4.), „konáme s veľkým úsilím, no pokánie – k nemu pristupujeme nedbalo, lajdácky a lenivo. Je potrebné napodobniť kráľa Dávida a zmáčať svoje lôžko slzami, len vtedy môže človek nakloniť k sebe Božie milosrdenstvo.“

Ako učí svätý Gregor Bohoslov (Слово 39, XVII.), existuje niekoľko krstov. Prvý krst vykonal prorok Mojžiš, krst prechodom cez more pod oblakom (1Kor 10, 2). Tento krst má predobrazný charakter – more bolo predobrazom vody krstu, oblak predobrazom Ducha, manna predobrazom Chleba života a pitie sladkej vody predobrazom pitia z Čaše. Druhý krst vykonal svätý Ján Krstiteľ. Nebol to už starozákonný krst, pretože krstil na pokánie (Mt 3, 11), no nebol to dokonalý krst, pretože k pokániu nepridal aj krst Duchom. Krstil aj Isus, Jeho krst bol už dokonalý, pretože bol vykonaný Duchom – „prijmite Svätého Ducha“ (Jn 20, 22). Je aj štvrtý krst – krst mučeníctvom a krvou. Týmto krstom prešiel aj samotný Isus Christos a tento krst je najviac cenený, pretože po ňom sa už človek nepoškvrní nečistotami. No je aj piaty krst – krst slzami, krst najnámahavejší. Ním sa krstí ten, kto každú noc omýva slzami svoje lôžko, kto plačúc kráča a narieka pre svoje hriechy (pozri aj Ž 34, 14), kto napodobňuje Dávidovo vyznanie, Menašeho pokánie, pokoru obyvateľov Ninive, kto v chráme hovorí slová mýtnika, kto prichádza k Bohu ako žena Kanaánka, kto s ňou prosí Božiu ľudomilnosť a omrvinky.

Slová tohto verša vyslovuje prorok s cieľom, aby sme spoznali, ako je možné skoro a jednoducho prikloniť k sebe milosť milosrd-

ného Boha, aby dlhý čas veľkých utrpení nepodlomil nášho ducha a aby sme sa nestali nemohúcimi urobiť čokoľvek dobré. Existuje cirkevná tradícia, že Dávid celý svoj život po onom veľkom páde (dvojnásobnom hriechu) prežil v slzách.

A za toto srdečné pokánie dostal od Hospodina veľkú útechu. Hospodin mu odpustil hriechy, vrátil mu svoju predchádzajúcu priazeň (blahovôľu), neodňal od neho Svätého Ducha a pripočítal ho k spoločenstvu svojich hodných svätých.

Svätá Christova Cirkev ho dáva ako prvého za vzor úprimného vyznania a pokánia pre všetkých hriešnikov, ktorí hľadajú obrátenie a spásu. Napodobňujme aj my jeho vyznanie.

Roužitá literatúra:

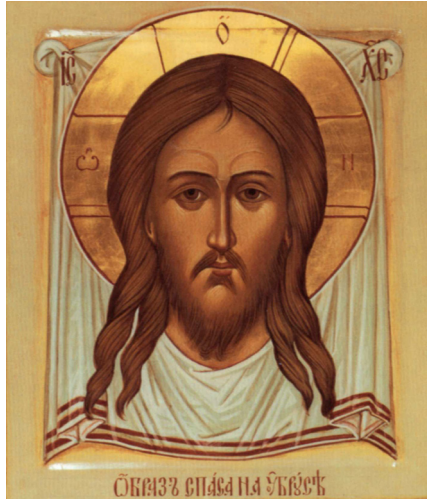
АФАНАСИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва: Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ГРИГОРИЙ БОГОСЛОВ, св.: Творения в 2 томах. Т. 1. Полное собрание творений святых отцов Церкви и церковных писателей в

русском переводе (Т. 1.). Москва 2007. ISBN 978-5-91362-007-1.

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ,

св.: Беседы на псалмы. Московское Подворье Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 2000.

ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Творения. Т. 1. Полное собрание творений святых отцов Церкви и церковных писателей в

русском переводе (Т. 3.). Москва 2008. ISBN 978-5-91362-053-8.

ПСАЛТИРЬ в святоотеческом изъяснении. Свято-Успенская Почаевская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

ЗИГАБЕН, Е.: Толковая Псалтирь. Ясеново 2000. ISBN 5-7877-0023-6.

Protodiakon Ján Husár

Ako sa spasiť?

Ak nie v monastieri ani v rodine, tak potom ako sa spasiť?

Človek nie je pripravený meniť svoj život. Presťahovanie sa z mesta na vidiek má veľa plusov – čer-

stvý vzduch, domáce produkty, rybačka... ale v určitej miere stratiš svoje pohodlie, pretože bude treba topiť v piecke, lopatou sneh odpratávať...

Ako hovoril Matroskin, „aby sme predali niečo nepotrebné, je potrebné niečo nepotrebné kúpiť.“ Vždy je nevyhnutná strata, ale na to ľudia nie sú pripravení. Hlavne preto sa mnohí neženia či nevydávajú. A čím starší je človek, tým ťažšie je mu to uskutočniť. Už nemôže adekvátne oceniť straty a zisky.

Niet vnútorného želania, človek ho síce môže vysloviť, no v skutočnosti ho niet. Možno niet síl, nechcem nikoho obviňovať, pre-

tože všetci sme duchovní invalidi. Hoci ak má človek

cez 50 a celý život sa staral o chorého príbuzného, a rodinu sa mu nepodarilo si založiť, aj napriek tomu existuje možnosť, aby sa to podarilo. Ako? Napríklad nav-

štíviť najbližší detský domov a pre začiatok poskytnúť svoju pomoc. Je jasné, že nepoznáme naše sily, netreba hovoriť o adopcii, no je možné sa trochu venovať tomu dieťaťu a potom, ak bude všetko fungovať, vziať si ho do

opatery. Tak sa zakladá rodina, to, čo pomáha človeku žiť a spasiť sa.

Preto, ak je človek pripravený, má milión možností, ale pod ležiaci kameň voda netečie. Ako hovoril prepodobný Serafim Sarovský, tých, ktorí sa spásajú, je málo, pretože je málo odhodlania. To sa týka mníšskeho aj rodinného života.

Zdroj: <http://www.pravmir.ru/brak-ili-monastyir-tolko-dva-putidlya-hristianina/>

Luboš Savčák

Již od narození trpěl otec Vsevolod krátkozrakostí, kdy na každém oku měl minus 11 dioptrií, nicméně nejen zpracovává projekty, ale i vlastnoručně zhotovuje překrásné chrámové malby, píše ikony a sám šije církevní roucha.

Za 14 let zbudoval na Podkarpatské Rusi tyto chrámy:

1. 1926 — obec Russkoje,
2. 1926-27 — obec Rakošino, první zděný chrám.

3. 1927 — obec Červeněvo

4. 1927 — obec Davydkovo u Mukačeva

5. 1928 — obec Barbovo u Mukačeva

6. 1928 — obec Huklivé, stavební úprava chrámu

7. 1930-32 — Užhorod

8. 1931 — obec Domboki u Mukačeva, přestavba budovy bývalého skladu obilí (dar manželů Karbovanců) v ženský monastýr

9. 1932 — obec Domboki, chrám na pozemku, darovaném manželů Karbovancy

10. 1934-35 — obec Bilky, okres Iršava

11. 1935-36 — Svaljava

12. 1936-38 — Mukačevo, zděný chrám s budovou residence episkopa

13. 1937 — obec Huklivé

14. 1937-38 — katedrální chrám ve Velikých Lučkách

Ve stejné době zpracovává Vsevolod Kolomacký projekty

Příčemž samotný kněz trpí nouzí a je chudý jako pověstná kostelní myš, ale veškeré své síly napřahuje k misionářství a výstavbě chrámů pro Boží slávu. Tím také popouzí proti sobě odpůrce pravoslavné křesťanské víry. Ve svých pamětech se otec Vsevolod sice nikde nezmiňuje o těžkých životních zkouškách, které musel v tomto období překonávat, ale dějiny jsou plné skutečných lidských tragedií, podobných té, která se přihodila manželům Karbovancovým z Domboku. Tito oddaní Kristovi stoupenci věnovali vlastní stavby a pozemky pro ženský monastýr a sami se přestěhovali ze svého statku do malého domku. Jedné zimní noci jim někdo zákeřně ucpal komín cihlou a tím je udusil kyslíčnickem uhelnatým. Nad hrobem těchto nových mučedníků pak vystavěl otec Vsevolod s farníky dřevěnou kapličku.

Složitým se ukázal i osobní život otce Vsevoloda. Když zůstal sám s malým synem, sblížil se s Magdalenou Vajmerovou, kterou 4.12.1929 pojal světským sňatkem za svou manželku. V roce 1930 se jim narodil syn Igor a pak i dcera Taťána. Ovšemže otec Vsevolod chápal svůj prohřešek a dokonce požadoval, aby mu byla uložena přísná epitimie. Ve svých pamětech pak zmiňuje důvod toho, že nakonec církevní trest nebyl tak

přísný, jak by mohl. Církevní hodnostáři si uvědomovali, že druhého podobného stavitele chrámů nemají a tak ho ze svých řad nevyloučili, ale dali mu možnost si svůj hřích uvědomit a odčinit. Určitou roli zde sehrály i závěry Cařhradského církevního sněmu z roku 1923, na kterém se možnost druhého sňatku pro duchovní osoby připouštěla. (Paměti ze dne 22. 11. 1945, Olomouc).

I tak uložená epitimie trvala roky, byly to roky tvrdého vnitřního boje a zároveň spasitelné pokory pro duši. Ani během tohoto období neustávala jeho činnost. Po dokončení započatých staveb v roce 1933 přišlo od biskupů Mukačevsko-Prešovského Damaskina a Moravsko-Slezského Gorazda pověření stát se dočasným vojenským kaplanem u Zemského velitelství v Brně, kde tehdy sloužil nemalý počet vojáků pravoslavného vyznání. Vladyka Gorazd mu předal svatý antimins a liturgické nádoby pro bohoslužebné obřady u armádních jednotek. Bylo to znamení určité důvěry ze strany vladyky Gorazda a zmírnění epitimie. Na Moravě otec Vsevolod, opět na žádost vladyky, znovu pokračuje ve stavbě chrámů. Mezitím už plně zvládal všechny postupy během projektování, výstavby a zhotovení chrámových maleb.

Za období 1933 až 1942 protjerej Vsevolod vystavěl na Moravě tyto chrámy:

15. 1933-34 — obec Rimice, okres Litovel

16. 1934-36 — obec Chudobín, okres Litovel

17. 1936-39 — vesnice Střemníčko, okres Litovel

18. 1937-39 — Olomouc

19. 1937-39 — obec Dolní Kounice

20. 1939-40 — Třebíč

21. 1941-42 — obec Čelechovice na Hané

Kromě toho byly zhotoveny chrámové malby v kostelech ve Štěpánově v roce 1941 a Vilémově v roce 1942.

Ve svých pamětech otec Vsevolod dne 22.11.1945 uvádí: „Veškeré práce jsem prováděl sám, hlavně u těch posledních staveb, kdy vláda vydávala stavební povolení pouze za podmínky, že vše zbudujeme sami a nebudeme moci najmout si dělníky...“

Od roku 1933 vykonáváje službu vojenského kaplana na Moravě, kde služba byla klidná, nejenže se zabýval výstavbou chrámu na tomto území, ale též pravidelně navštěvuje Mukačevskou eparchii, aby i tam dokončil započaté stavby.

V této souvislosti je třeba zmínit rovněž vydavatelskou činnost otce Vsevoloda. V monastýru Iova Počajevského ve vesnici Ladomirová (na území dnešního Slovenska) vznikla díky snaze archimandrity Vitalije (Maximenka) knihtiskařská dílna. Ruské písmo a knihtiskařské

stroje dodal výbor Červeno-Ruská Liga. Původně toto zařízení polní tiskárny patřilo československým legionářům a bylo dopraveno lodí z Ruska přes přístav Vladivostok.

Za značné podpory archimandrity Vitalie začal otec Vsevolod od roku 1928 vydávat časopis s názvem Pravoslavná Lemkovština (sborník o pravoslavném hnutí v Lemkovickém regionu) a časopis Pravoslavná Karpatská Rus (PKR). Jelikož z celého mnišského společenství byl jen on československým státním občanem, bylo vydavatelství zaregistrováno na jeho jméno a rovněž byl šéfredaktorem časopisu. Časopis vycházel dvakrát měsíčně a popisoval život církve v Karpatském regionu, což přesně odpovídalo jeho názvu. Postupně se jeho působnost rozšiřovala a tak v roce 1934 časopis změnil název na Pravoslavná Rus. Tiskovina byla mezi věřícími oblíbená a značně napomáhala pravoslavnému misionářskému hnutí.

V roce 1944 mniši opustili Slovensko, odjeli do USA a otevřeli knihtiskárnu a vydavatelství ve Svatotrojickém monastýru Ruské zahraniční pravoslavné církve v Jordanville a od roku 1947 znovu začal vycházet časopis Pravoslavná Rus. Část mnichů pak odjela do Německa, kde jejich činnost pokračovala v monastýru sv. Jova Počajejského v Mnichově. V tomto monastýru se dodnes tisknou

církevní kalendáře a jiná náboženská literatura.

Je pozoruhodné, jak tolik práce stíhal vykonávat jeden muž: budoval a maloval chrámy, vydával časopis, kupoval látky, šil církevní roucha a dokonce i mitry, a to vše s velmi špatným zrakem!

V roce 1935 byl otec jmenován církevním referentem Eparchiálního úřadu České pravoslavné eparchie, ale zároveň zůstal pracovat v Mukačevsko-Prešovské eparchii jako organizátor a budovatel chrámu. Zpracoval projekty a provedl přípravné práce pro výstavbu chrámů v Přerově, Táboře a Kroměříži.

Mnohokrát svatý vladyka Gorazd písemně i ústně prohlášoval, že na náhody věřit nelze a rozhodně není náhoda, že Hospodin vedl kroky otce protojereje na Moravu a ještě dříve, již v roce 1914, si ho vybral při nástupu do České družiny v Kyjevě. V roce 1936 jeho pokání dosáhlo vrcholu, když se rozhodl definitivně se zříci rodinného života a dále pouze duševně a hmotně podporovat svou rodinu, což oficiálně sdělil vladykovi Gorazdovi. Zároveň vladyka Damaskin, vycházející z pokání otce Vsevoloda a vzhledem k dlouhotrvající epitimii, mu dovolil vykonávat bohoslužby a dokonce ho vyznamenal pochvalnou listinou za obětavou práci na Božím díle.

(Pokračovanie)

Pripravil protojerej Oleg Machněv

Dnes, keď sa spomenie meno starca Nikolaja Gurjanova, len málokomu z veriacich v Rusku by toto meno nebolo známe. Dokonca, i ďaleko za hranicami, je známy ako jeden z najobľúbenejších a najváženejších duchovníkov Ruskej cirkvi v ťažkých časoch 20. storočia.

Otec Nikolaj patril k pokoleniu vyznáčov, ktorí za vieru a vernosť Bohu pretrpeli nenávisť mocných sveta, kruté vypočúvania, väzenia a nakoniec vyhnanstvo. Aj po tom, čo bol prepustený na slobodu, ďalšie roky svojho života prežil v ústraní, pri práci a modlitbe na odľahlom rybárskom ostrove Zalit. Nezanechal za sebou žiaden súbor teologicko - asketických prác, jednako jeho krátke a jednoduché rady dokázali a dokážu trhať srdcia „prostáčikov“ aj „mudrcov“, a pre mnohých sa stal tým človekom, ktorý ukazuje na cestu k Bohu.

Narodil sa 24. mája 1909 v kupeckej rodine v dedine Čudskije v Sanktpeterburgskej oblasti. V r. 1926 ukončil pedagogické učilište a v r. 1929 získal neplné pedagogické vzdelanie v Leningradskom učiteľskom inštitúte, odkiaľ bol vylúčený, keďže sa angažoval proti zatvoreniu chrámu. Hneď na to bol zatknutý a sedem rokov strávil v Syktyvkare vo väzení. Po svojom prepustení, až do času 2. svetovej vojny, učil v školách Tosnenského rajónu. Keďže mal zdravotné problémy, ku ktorým prišiel na ťažkých prácach v lágri, nebol

znovuotvoriť niektoré duchovné školy v Rusku, Nikolaj vstupuje do Vilenského duchovného seminára, kde bol po dvoch semestroch metropolitom Sergejom (Voskresenským) vysvätený za kňaza. Slúžil na niekoľkých cirkevných obciach Pobaltska. V r. 1949 - 1951 diaľkovo ukončil seminárne vzdelanie v Leningrade. V r. 1958 prišiel na ostrov Zalit, na ktorom prežil ďalších 44 rokov svojho života. Tu aj dokončil svoju misiu, ktorú mu zveril Hospodin, keď 24. augusta 2002 odišiel do nebeského Kráľovstva pokoja, k svojmu Stvoriteľovi. V zozname faktov jeho životopisu nie je žiadna zmienka, že by prebýval v nejakom monastieri, alebo bol vedený nejakým skúseným duchovníkom. Aj to svedčí o tom, že dary Božej milosti, ktoré v sebe mal, ktoré cez neho pôsobili, sa v ňom prebúdzali a formovali pod priamym vedením Božím. História Cirkvi pozná takých velikánov duchovného života, ktorí k výške duchovnej úrovne došli bez viditeľného vodcu - prepodobný Pavol Tébsky, Antonij Veľký, Mária Egyptská a ďalší. Avšak, fenomén zalitského starca nie je iba v tom, že sa vyformoval do neobyčajnej duchovnej sily sám, bez duchovného vodcu, ale že sa formoval v tom najtragickejšom období života Ruskej cirkvi, keď krajinou vládla bezprecedentná kampaň na likvidáciu cirkevného života. Do r. 1937 boli prakticky všetky ruské monastiere

zničené, mníši a mníšky vystrieľaní alebo poslaní do lágrov, a tí, čo sa zachránili, žili pod najprísnejšou kontrolou bezpečnostných služieb. Akékoľvek tajné pokusy udržať tradíciu mníšskeho života boli kruto vykoreňované. V tejto dobe rastúcej hrôzy bezbožného režimu, kde už deti prechádzali tvrdou ateistickou výchovou, Božia prozreteľnosť si pripravovala „starca“ – osobu nebyvanej hĺbky a výnimočnej sily ducha. Čas „zjavenia sa“ starca Nikolaja, keď sa otvorili dvere jeho biednej kémie pre všetkých potrebujúcich, je tesne zviazaný s pádom sovietskeho režimu. Bol to nielen čas vyhlásenia demokratických „slobôd“, ale aj počiatok druhého pokrstenia Rusi, keď sa novootvorené chrámy Ruskej cirkvi začali naplňovať množstvom novoobrátených. Otec Nikolaj do ľudských srdc vlieval neochvejnú nádej v Božiu milosť. Hovoril: „Keď ty žiješ s Christom, On žije v tebe - a potom je všetko ľahšie“. Mnohí na neho spomínajú ako na veľikána Ducha, ktorý bol obdarený mimoriadnym darom duchovného videnia a poznania Boha. Bol tak blízko Boha, že sa v ňom naplňovali slová Písma, že „chodil s Bohom“, a podobne ako proroci, necítil sa schopným vyjadriť Boha zemskými slovami... Z plnosti Svätého Ducha, ktorý v ňom prebýval, stále opakoval: „Vždy som s Hospodinom... Vidím a cítim, že On je vždy so mnou... Neochvejne verte v Boha, len pravoslávna viera vás zachráni v týchto ťažkých časoch... Veď Boh Sám povedal: „Ja

som s vami po všetky dni, do skončenia sveta“ (Mt 28, 20). Všetky slová a rady Bohonosca našich dní, starca Nikolaja, boli hlboko preniknuté učením Pravoslávnej cirkvi. V jeho tvári Hospodin odkryl žiariaci Svietnik – Christa, ktorý svietil na cestu mnohým, odkrýval Cestu, po ktorej sa nejde nohami, ale dušou – Christa, Spasiteľa: „Ja som Cesta, Pravda i Život: Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa“ (Jn 14, 6). Starca Nikolaj hovoril: „Kto nájde túto Cestu, toho sám Christos poniesie na svojich rukách!“ Tento Boží človek, pokorný duchom, neobyčajne jednoduchý, bol horlivým nositeľom pravdy, viery, z celého srdca milujúcim Christa... Pravda - je večná a nemenná, a pravdu stále sprevádza láska, neoddeliteľná od pravdy, ako je teplo neoddeliteľné od slnečného svetla. Preto stále hovoril o Bohu – „Bohu, ktorý nie je krutým sudcom, ale Najmilostivejším Otcom, ktorý rešpektuje našu kráľovskú slobodu, ale trpezlivo čaká zblúdilého človeka, kedy sa sám navráti k Nemu“. Zvlášť ľutoval tých, ktorí sa sami vedome postavili proti Christovi, ktorí si sami vedome vybrali večný oheň. Preto mal otec Nikolaj len jedno želanie: Aby sa všetci spasili. „Tých, ktorí idú proti Bohu, treba ľutovať... Ich čaká iba peklo... Ak človek vo svojej duši neodkryje Boha – celý jeho pozemský život nemá žiaden zmysel“. Možno ovládnuť celý svet, všetky krajiny, no vnútri bude nespokojnosť a prázdnota, pretože srdce človeka bude bez Boha! Stále pripomínal tragický

biblický príbeh Kainovej histórie – Kain, dalo by sa povedať, vládol celej zemi, mohol ju obrábať, brať z nej všetko, čo urodila, naložiť s ňou podľa svojej vôle... A čo urobil? Zabil svojho brata, pretože jeho duša bola prázdna, vyhladovaná a závistlivá, i nebolo v nej Boha. Veď len Hospodin môže nasýtiť dušu človeka. „Keď nájdeš Boha, – hovoril starec, – v tebe bude žiť celé nebo, s celou jeho nekonečnou velebou a božskou krásou, s ktorou sa nedá nič na Zemi porovnať... Toto je plnosť lásky človeka k Bohu“. Otec Nikolaj všetkých zapálene utvrdzoval vo viere, že „Boh je vždy blízko človeku! On – je najvernejším Priateľom, veď aj v Evanjeliu nám hovorí: „Vy ste moji priatelia“ (Jn 15, 14). On – ktorý je živý, počuje nielen naše modlitby a prosby, no ešte pred tým, než Ho začneme prosiť, nám dáva všetko potrebné pre náš život. Len vždy sa k Nemu treba obracať s láskou a dôverou“. Zalitský starec neustále zasieval do ľudských srdc nádej v Božie milosrdenstvo. Zvlášť teraz, keď sa neustále hovorí o posledných časoch, je taká nádej na spasenie človeku prepotrebná. Duchu temnôt sa úžasne darí aj medzi kresťanmi zasievať strach a beznádej z našej doby, kde sa nemožno spasiť, kde blahodať Božia vyhasla v chrámoch a monastieroch, že niet skutočných duchovníkov, ... len aby sa hovorilo o ňom, o diablove a jeho všemoci vo svete. Starec upozorňoval na toto zlo, ktoré chce takto pohltiť aj srdcia verných. „Prečo by sme mali

celý čas hovoriť o Antichristovi, keď naším životom je Christos! Všetko je v ňom a od Neho pochádza! Christos, hovorí nám Evanjelium, je Radosť, v ktorej niet strachu... Je Láska, ktorá nepozná a vyháňa strach... S Christom my pôjdeme na muky, na Golgotu i na kríž, no spolu s Ním vstaneme do života, do večnosti...“ „Samozrejme, naša doba je ťažká a zlá, množstvo každodenných udalostí dokáže duchovne ubíjať, no treba nám mať neustále na pamäti, - stále hovoril otec Nikolaj, - že kdekoľvek by sme boli, po akejkoľvek ceste by sme šli – S nami Boh! Drahi moji! Hospodin je stále s nami,... tak On túži po človeku!“ Na všetky zvedavé otázky a pokusenia ohľadom konca vekov starec odpovedal: „Boh riadi svetom! Christos Voskresel! Nestrácajte túto paschálnu radosť!“ Ľudí, ktorým Boh načúva, ťažko opísať slovami, sú záhadní a tajomní... Svet nedokáže pochopiť hĺbku ich vnútornej nebeskej krásy. Sv. Simeon Teológ hovorí, že len svätý môže pochopiť svätého..., tak aj my, iba ako malé jazierko odrážajúce lúče slnka, môžeme s vďačným srdcom spomínať na svätého pastiera, duchovníka a otca vedúceho nás k večnému životu, akým bol aj svetlý starec, horiacim duchom pre večnú blaženosť, otec Nikolaj, tajný biskup, v schime Nektarij.

Zdroj: Bohuznámi

Duchovný občasník pravoslávnej cirkevnej obce Banská Bystrica

Sv. Serafím Sarovský 3. časť

Jedného dňa

pocíti v srdci povolanie, ktoré pre nás asi zostane zahalené určitým tajomstvom.

Sv. Serafím sa cíti byť povolaný stráviť v stoji tisíc nocí na jednej malej lesnej skalke a tisíc dní stráviť

klačiac na

, ktorý si priniesol do svojej pustyne.

Počas týchto

rokov sv. Serafím zotrúva v

ustavičnej modlitbe pokorne sa modliac Isusovu modlitbu. Práve tento moment zachytáva ikona. Skala na ktorej klačí Serafím, symbolizuje Svätú Horu Athos, ktorá je

zasvätená

a ktorou pomenoval Serafím svoju

malú pustovňu, aby tak vyjadril svoj vzťah k Presvätej Matke.

V -ách pozdvihnutých k modlitbe drží Serafím

tzv. čotky, alebo komboskíni. Jeho vnútorný pokoj prenikajúci z jeho tváre nás poučča už nie slovami, ale osobným svedectvom, že cieľom kresťanského života, je získanie Ducha Svätého. Tento vnútorný pokoj priťahoval k svätému Serafímovi na sklonku jeho života denne zástupy ľudí. V Sarove sa pútnici zastavovali v ubytovniach monastiera, v susedných hostincoch, v dedinských

izbách; v lete často nocovali pod holým

Neraz museli čakať niekoľko dní, aby sa mohli dostať k „navštevovanému“.

kameň

nebo

Sv. Serafím

Bohorodička

ruka

Duchovná abeceda archimandritu Efréma, igumena svätého a čestného monastiera Vatoped (Svätá Hora Athos)

Démoni (besi)

Okrem všetkých útrap a ťažkostí existujú ešte aj démoni, ktorí bez prestania a bez únavy bojujú proti nám. Sú to duchovia zloby, ktorí nikdy nespia, ani neoddychujú, neustávajú. Kedy sa tento boj stáva pre nás zvládnuteľný a môžeme v ňom vyhrať? Iba vtedy, ak bojujeme spolu s vždy silnou blahodaťou. Bojovať spolu s blahodaťou znamená dodržiavať Božie prikázania, a tak dostávajúc Božiu blahodať sa stávame silnejšími. Postupom času Božou blahodaťou sa môžeme stať i „strašidlom“ pre démonov. Posvätený um vidí dokonca i to, čo si diabol myslí. Starec Jozef Vatopedský veľmi často svojim duchovným zrakom videl a vopred vedel, aké pookúšenie pripravovali démoni. Ide o to, o čom hovorí svätý apoštol Pavol: „Veď poznáme jeho (t.j. diabla) zámer“ (2 Kor 2, 11).

Viete, existuje jeden démon, kto-

rý zámerné zväčšuje naše choroby preto, aby sme nechodili na bohoslužbu.

Existuje i iný démon (vymenujem vám všetky druhy démonov, modely démonov), ktorý nám vraví, že tú či inú prácu je nevyhnutné vykonať priamo teraz, počas bohoslužby. A je aj tretí démon, ktorý nás núti myslieť na poslušanije (svoje pracovné povinnosti) počas bohoslužieb. Existuje ešte aj štvrtý typ: on nás núti počas bohoslužieb hovoriť o poslušanijach s druhou sestrou. Viete, všetko to robí našu horlivosť vädnúcou. Chcete si zachovať horlivosť? Buďte presní (t.j. horliví), keď ste na bohoslužbách.

(Z besedy starca Efréma v Polockom Spaso – Evfrosinievs-kom monastieri).

Bezvášnivosť vo svete

Je možné dosiahnuť bezvášnivosť, ak človek nežije v monastieri, ale vo svete?

Samozrejme, teda ak budeme žiť pozorne a vnímavo. Čo vraví náš súčasník svätý Justín Popovič? „Si profesor? Tak sa staň svätým profesorom. Si učiteľ? Staň sa svätým učiteľom. Si lekár? Staň sa svätým lekárom.“

Spracoval: Jeromonach Alexander

Zohriaty Paschou

Balkán. Srbská drevenica, XIV. storočie. Stojan bol najkrajším mládencom nielen vo svojej dedine, ale i v celom kraji. Vysoký, čiernovlasý s čiernym fúzikmi už dávno spôsobil nepokoj v dievčenských srdciach. Rodičia mu zomreli a on žil s dedkom, kožiarom. Miestni Turci mali Stojana taktiež veľmi radi a ich sudca (kádi) ho často k sebe pozýval na besedu, hostiac ho sladkosťami.

Či bol sudca taký chytrý alebo Stojan tak hlúpy alebo ho nikto neuchránil, stalo sa však, že sa Stojan chystal prijať islám. Sudca ho prehovoril, Srbi zaplakali, Turci sa zradovali a život šiel následne ďalej.

***

Prišla Pascha. Jasná noc sa spustila na Balkán. V každom kresťanskom meste horeli sviečky a radosťou žiarili oči ľudí. Sulejman - tak teraz volali Stojana - nemohol zaspať. Vyšiel vonku a nohy ho samé zaviedli ku chrámu. Tam sa práve skončila polnočnica a sprievod s krížom, ikonami a zástavami vychádzal na ulicu. Nenáhľivo a slávnostne trikrát veriaci obišli chrám. A vtedy sa v nočnej tísine ozval silný hlas kňaza.

„Sláva Svätých Jedinosúštníkov i Životvorjásčej Trojici!“ Na to stovky ľudí odpovedali „Amiň“

a následne nocou zaznelo slávnostné: „Christós vosk-réše iz mértvych!“

Srdce, ako holubica chytená v sieti, sa zatriaslo v hrudi Sulejmana. Nemysliac na nič, pobehol k ľuďom, aby zjednotil svoj hlas s ich chórom, aby sa s nimi objal a podelil sa o radosť. Aký bol jeho údiv, keď videl, že všetci, od malých po veľkých, sa ho stránia ako malomocného. Pochopil, že narušil ich radosť a v ich tvárach čítal: „Ty nie si náš!“.

***

„Povedz, sudca, ak mi niekto predal olovo namiesto striebra a ja som ho kvôli neskúsenosti kúpil, je zákonný tento obchod?“

Sudca sedel na mäkkých vankúšoch a, hľadiac do okna, v rukách preberal mishabu (ruženec).

„Nie, synak, tento obchod nie je zákonný.“

„Môžem vrátiť olovo a zobrať si späť svoje striebro?“

„Môžeš, synak.“ - povedal sudca strnulo hľadiac do okna. No už v okamžiku sa jeho oči rozšírili od úžasu a údivu. Jeho nevlastný syn, jeho učenec Sulejman, zložil z hlavy turecký klobúk, hodil ho na zem, oboma nohami pošľapal a povedal:

„Berte si svoje olovo aj svojho Mohameda. A vráťte mi moje striebro - môjho Christa!“

***

Stojana mučili na nasledujúci deň. Najprv ho veľmi zbili, no rých-

lo zistili, že to nepomôže. Potom ho chceli trápiť hladom, no v mládencových očiach bolo napísané, že ani z toho nemá strach. Ponáhľali sa, aby sa o tom miestni kresťania nedozvedeli a nevzbúrili sa. Preto Stojana rýchlo odsúdili a sťali.

Keď sa jeho hlava oddelila od tela, národ povzdychol a začal sa

žehnať. Mŕtvy bol ešte krajší ako živý. Jeho čierne oči ostali otvorené a aj neznajúci písma v nich mohol prečítať nádej a modlitbu mládencu k Tomu, za ktorého práve položil život.

Pripravila Zuzana Petrovajová

Stať sa či nestať kňazom?

Jeden mladý mních tesne pred tým, ako sa mal stať diakonom a potom kňazom, prišiel k starcovi, aby prijal jeho požehnanie a opýtal sa ho, či je Božou vôľou, aby sa stal kňazom.

Starec mu povedal, že je Božou vôľou, aby sa stal kňazom, ale aby trochu počkal (vyslovil sa aj dokeď). Mladík sa zmienil starcovi, že sám netúžil po tom, aby sa stal kňazom, ale keďže jeho duchovník a jeho monastier robili na neho nátlak, nevedel, čo má robiť.

Starec Paisij mu povedal:

- Vykonaj poslušnosť. A vyroprávaj mu nasledujúcu udalosť.
- Keď som bol v meste Konitsa v monastieri Stomiu, jednu noc, keď som bdel a modlil sa, zjavil sa náš Pán v podobe biskupa (mal oblečený odev archijereja) a riekol mi: Je mojou vôľou, aby si sa stal kňazom, podobne, ako aj ten a ten mladík tej a tej dediny.

Keďže som sa však aj ľudskou logikou chcel presvedčiť o udalos-

ti zjavenia, vybral som sa do onej dediny, o ktorej sa zmienil Pán, a opýtal som sa tam, kde je dom dotyčného. Keď som našiel som, aby som sa vyhovoril, povedal som im, že tadiaľ prechádzam a že som ich navštívil, aby som si u nich trochu oddýchol, a ďalej pokračoval vo svojej ceste.

Boli prekvapení, že som ich navštívil, ale potešili sa. Opýtal som sa ich, či majú deti a oni mi odpovedali, že majú jedného syna, ktorý študuje. Znova som sa ich opýtal, čo chce robiť v budúcnosti, a oni mi povedali, že teraz, v poslednom období rozmýšľa o tom, že sa stane kňazom. V tej chvíli som im navrhol, aby ho nechali slobodne sa rozhodnúť a že sa naozaj stane kňazom podľa Božej vôle, a tak sa aj stalo.

Takto som sa uistil, že videnie bolo pravdivé. Nedávno ma navštívil istý biskup a hovorí mi:

- Musíš sa stať kňazom a duchovníkom. Vtedy som mu povedal, že mám isté zábrany. Opýtal sa

ma: - Aké zábrany máš? – Vo vojne, hovorím mu, - keď som bol vojakom, mal som poslanie radistu. Tak som sa stal príčinou toho, že mnohí boli zabití, pretože som informoval generála a on posielal lietadlá, kde to bolo potrebné, a tie bombardovali. – Tak potom, - hovorí mi biskup, - podľa tejto logicky aj kuchár má zábrany, pretože kŕmi tých, ktorí bojujú a zabíjajú.

- Ja som odvetil: Neviem, či kuchár má zábrany. Jedno však viem, že ja sa nehodím na to, aby som sa stal kňazom. Starec Paisij pokračoval v rozprávaní mladému mníchovi: - Ja som sa nechcel stať kňazom ešte z jedného dôvodu.

Túžil som žiť mníšskym životom, aby som sa z neho radoval! Lebo keď si duchovníkom, či chceš alebo nechceš, môžeš alebo nemôžeš, musíš otvoriť dvere človeku, ktorý prichádza. Ale keď si jednoducho dobrým mníchom, nahaľuješ svoju ruku potiaľ, pokiaľ dosiahneš. Teraz sa však veci opäť obrátili, pretože kvôli ľuďom, ktorí sem prichádzajú, som nútený žiť podľa ich programu.

Zdroj: Jeromonach Christodoulos Svätohorský, Starec Paisij, Prešov 1999.

Pripravila Zuzana Sadilková

Zábudlivé mesto

V jednom malom mestečku sa začali diať čudné veci. Všetci na všetko zabúdali. Deti si zabúdali písať úlohy, dospelí zabúdali na svojich priateľov, brány chrámu ostávali zatvorené, zvony nezvonili a nikto si už nepamätal pôvodné modlitby. Malé mestečko bolo čím ďalej jednotvárnejšie a smutnejšie, ľudia zo dňa na deň sebeckejší a hašterivejší. „Mám dojem, že som na niečo zabudol“, hovorievali všetci. Učiteľ sa pýtal žiakov: „Prečo ste včera neprišli do školy? Včera bola nedeľa a v nedeľu škola nebýva.“ „Prečo?“ Ale nikto nevedel odpovedať. Blížili sa sviatky Roždestva Christovho. „Prečo sa na Vianoce

spievajú koledy? Prečo sú na vianočnom stromčeku sviečky?“ Ale ani na to nikto nevedel odpovedať. Až raz sa prihnal taký prudký vietor, že rozkýval na kostole zvony. Ten najmenší pritom zazvonil. Ľudia sa zastavili a pozerali do výšky. A potom jeden človek za všetkých zvolal: „Už viem!!! Zabudli sme na Boha!“

Ak je na tomto svete ešte nádej, je to preto, že ešte zaznieva Božie meno. Milióny ľudí spája s týmto menom všetky radosti a obavy svojho života. Je to jediné meno, ktoré preberá na seba ťarchu ľudstva a ktoré dáva všetkému zmysel.

Pripravila Zuzana Sadilková

Bohoslovci vo Vápeníku

Dňa 27. 2. 2016 sa naši neposední bohoslovci opäť vydali na cesty. Bolo príjemné sobotňajšie popoludnie, kedy s radosťou nasadli do auta a húpali, kde by navštívili chrám v našom okolí s cieľom prekvapiť otca duchovného a potešiť veriacich svojou prítomnosťou a teplým slovom. Rozhodli sa navštíviť svidnícku dolinu, kde cestu im spríjemňovala nádherná príroda, až dorazili do malebnej dedinky Vápeník. Ihneď si to namierili do chrámu, keďže už začala večerná. Spoločne

sa pomodlili s veriacimi, pomohli aj poobsluhovať. Nedali sa odradiť ani zimou, ktorá nie je zjavne rada, keď ľudia chodia do chrámu, aby oslávili Boha. Ale ak je láska v nás, nemá šancu mráz. A takto chceme vyjadriť aj vďaku správcovi cirkevnej obce otcovi Viliamovi Kimákov, ktorý nás vrelo bez váhania privítal a pozval na faru, kde nás veľkoryso pohostil aj s matuškou. Prajeme mu a jeho matuške veľa telesných a duchovných síl a nech naďalej obdarúva ľudí radosťou a láskou, akež sa dostalo i nám.

Aj v nedeľu si naši bohoslovci povedali, že neostanú len tak sedieť a

rozhodli sa navštíviť naše krásne bohatstvo, akými sú Vysoké Tatry. Lenže v tomto období sú všetky chodníčky uzatvorené, preto sa vynašli a cieľom ich cesty sa stala Belianska jaskyňa. Samozrejme, v nedeľu to nejde bez Liturgie, a preto ich prvým cieľom bol chrám v Poprade. Prekvapilo ich teplé a milé privítanie otca duchovného Vladimíra Kocvára, ktorý je správcom tejto cirkevnej obce. Chrám bol veľmi pekný, obzvlášť mal

krásny rozpis. No väčšmi na nich zapôsobil otec duchovný svojím milým a pri srdci hrejúcim slovom, ktorým sa k nim obrátil po Liturgii. Strávili tam s ním pomerne dlhú, ale príjemnú chvíľu, no, žiaľ, nemohli sa tam dlho zdržať, pretože ich čakala jaskyňa. Nie je nič nad príjemnú poobedňajšiu prechádzku v prírode. Plní zážitkov sa vracali večer do Prešova, kde ich opäť očakával ich milovaný seminár. No okrem únavy si so sebou priniesli pekné spomienky na otca duchovného a prekrásnu

Oslavy BPM

V sobotu 6. 2. 2016 sa v Spišskej Novej Vsi konali oslavy Bratstva pravoslávnej mládeže - Syndesmos na Slovensku. Sviatok pravoslávnej mládeže sa slávi v celom svete na sviatok Stritenija Hospodňa (Stretnutie Pána so Simeonom), no z dôvodu dvoch rôznych kalendárov sme ho oslávili túto sobotu.

Oslavy začali Liturgiou o 9:00 hod., na ktorej sa zúčastnilo mnoho duchovných z rôznych arcidekanátov a našu eparchiu zastupovali o. Vladimír Spišák, ako zvolený duchovný pre mládež, a o. archidiakon Matúš Spišák. Na oslavách sa zúčastnilo aj mnoho mládežníkov od tých najmenších až po staršie ročníky. Pre pracovné

povinnosti sa nemohli zúčastniť naši vladykovia metropolita Rastislav a arcibiskup Juraj, preto v mene oboch o. Milan Gerka prečítal ich posolstvo.

Tohto roku mali oslavy aj medzinárodnú účasť, na ktorú prijali pozvanie mládežníci z Užhorodu. Záverom Liturgie užhorodská mládež poďakovala slovenskému bratstvu v mene vysokopreosvie-

teného vladyku Feodora, arcibiskupa mukačevského a užhorodského, a vedúceho bratstva

prot. Viktora Paloša za pozvanie a možnosť spoločne s nami sláviť medzinárodný deň pravoslávnej mládeže.

Hovorcom bola mládežníčka bratstva Oľga Paloš: „Pre nás je veľká česť a radosť byť tu s Vami. Už niekoľko rokov je medzi Mukačevskou pravoslávnu eparchiou a Bratstvom pravoslávnej mládeže Vašej krajiny vzájomná spolupráca. Mohli sme vidieť mnoho chrámov Vašich dvoch eparchií, mnoho zaujímavých miest a veľa sme toho aj počuli. Bez rozdielu, kde bývame, akým jazykom rozprávame nás všetkých spoločne spája Christos Spasiteľ. Berúc účasť na bohoslužbách v pravoslávnych chrámoch Slovenska sa cítime stále ako doma, pri tom cítime Vašu lásku a pohostinnosť.“ Taktiež užhorodská mládež pozvala mládež a duchovných na púť po zau-

jímavých miestach Mukačevskej eparchie.

Následne sa krátko prihovorila prezidentka BPM - Syndesmos na Slovensku Jožka Polakovičová k o. Štefanovi Pružinskému, ktorý vo svojom chráme Klimenta Ochrid-

ského zorganizoval tento deň a podarovala mu ikonu BPM.

Po bohoslužbe sme sa všetci presunuli do blízkej reštaurácie, kde nás po duchovnom pokrme čakal ten telesný. Po obede nasledovala krátka prezentácia jednotlivých skupín BPM so svojím programom. Mládežníci z Košíc a Závadky zaspievali duchovné piesne a humenská mládež predstavila svoju činnosť za uplynulé roky formou obrazovej prezentácie. Ďalším zahraničným účastníkom bol náš brat z Etiópie, ktorý je študentom na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte v Prešove, a ten nás v krátkosti oboznámil s ich miestnymi tradíciami a zvykmi. V priestoroch reštaurácie sa zakončil oficiálny program, samozrejme, modlitbou, po ktorej nasledovalo voľné pokračovanie v priestoroch farského úradu.

Na záver patrí sa nám poďakovať v prvom rade Hospodinu, ktorý nám doprial zúčastniť sa na tomto peknom dni naplnenom duchovným bohatstvom Cirkvi a príjemnými stretnutiami. Poďakovanie patrí aj tohtoročným organizátorom PCO Spišská Nová Ves na čele s o. Štefanom Pružinským a mládežníkom Ioannom Haladjom. Veľká úcta a poďakovanie patrí mládežníkom z Užhorodu, ktorí merali dlhú cestu, aby s nami strávili tento deň a povzbudili nás príjemnými slovami. V nepo-

slednom rade patrí poďakovanie všetkým organizátorom a mládežníkom, bez ktorých by tento deň nemal svoj význam.

Všetkým otcom duchovným s rodinami, mládežníkom a všetkým, ktorí akokoľvek prispievajú k formovaniu pravoslávnej mládeže, nech žehná Spasiteľ náš Isus Christos do ďalšej práce s mládežou.

Na mnohaja i blahaja lita!

Autor: Viliam Fencik

Valné zhromaždenie

Dňa 20. 2. 2016 sa v priestoroch ÚERPPE konalo Valné zhromaždenie Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS. Účastníci Valného zhromaždenia Bratstva, ktoré sa v ten deň konalo v Prešove, si zvolili nové

vedenie. Prezidentkou Bratstva ostáva Jožka Polakovičová, viceprezidentmi boli zvolení Marcela Hvižďaková, jeromonach Alexander (Haluška) a Marek Cicu. Členmi Edičnej rady sa stali Michaela Čičvaková, Maroš Hopta a Šte-

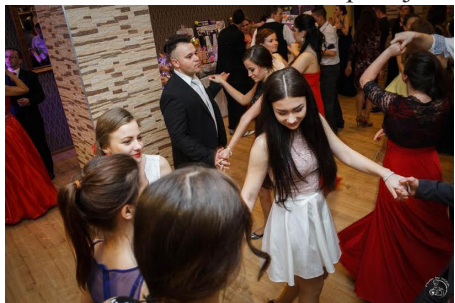

fan Pružinský a členmi Dozornej rady sa stali Svetlana Linnyk, o. Ivan Biloruský a Vladimír Gerka. Duchovními Bratstva sú o. Boris Hrustič a o. Ivo Petrovaj pre Prešovskú pravoslávnu eparchiu a o. Vladimír Spišák pre Michalovsko-košickú pravoslávnu eparchiu. Všetkým novým aj staronovým členom vedenia Bratstva prajeme

veľa síl, entuziazmu, no hlavne Božej milosti pri práci.

Študentská veselica v Prešove

Dňa 26. 2. 2016 sa uskutočnil ďalší ročník študentskej veselice (plesu), ktorý organizovalo Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS. Toto nádherné podujatie

sa uskutočnilo už po niekoľkokrát a zabávalo sa na ňom okolo 70 mladých aj starších účastníkov. Takáto akcia má veľký význam pri rozvíjaní vzťahov medzi jednotlivými mládežníkmi, ale aj staršími. Za toto podujatie chce-

me najprv poďakovať Hospodu Bohu, všetkým sponzorom, hudobnej skupine Carmen a v neposlednom rade všetkým zabávajúcim sa, ktorým, veríme, že sme vytvorili príjemnú atmosféru.

Sninskí mládežníci na výlete (Komárno, Bratislava, Viedeň)

Počas tohtoročných jarných prázdnin sme sa vybrali na výlet, ktorý bol odmenou pre aktívnych mládežníkov, predovšetkým pre tých, ktorí ochotne obetovali svoj

voľný čas a nacvičovali Betlehemskú hru, aby nám ňou spríjemnili Roždestvenské sviatky.

Najprv sme navštívili Monastier Položenia rúcha Presvätej Bohorodičky v Komárne, kde sme mali „základňu“. Odtiaľ sme na jeden deň vycestovali do Bratislavy, kde

sme si pozreli naše pravoslávne chrámy sv. Rastislava a sv. Nikolaja. Zaujímavá bola prechádzka Starým mestom. Vyšli sme aj na Bratislavský hrad a poobzerali si ďalšie pamiatky hlavného mesta (Grassalkovichov palác, Dom U dobrého pastiera...).

Nasledujúci deň sme strávili vo Viedni. Tam sme navštívili známy Dóm sv. Štefana, z veže ktorého sme mali výhľad na celú metropolu Rakúska. Mali sme tiež možnosť vidieť skutočné klenoty viedenskej architektúry (Prezidentský palác, Parlament, zámok Schonbrunn...). Veľmi sa nám páčili expozície Prírodovedno-historického múzea.

Domov sme sa vracali obohatení o množstvo skvelých zážitkov. Poďakovanie patrí našim sprievodcom: Martinovi Haverčákovi a Tatiane Kaya-Dzijakovej, ktorí nám v Bratislave a vo Viedni pripravili pestrý program. Ďakujeme taktiež pani Helenke Slezákovej z Komárna za jej starostlivosť. Sláva Bohu za všetko.

Matuška Tatiana

Veríme na lásku?

Venované tým, ktorí môžu byť nádejným prínosným duchom pre budúcnosť.

Veríme na lásku?

Dnešok je v značnej miere ovládaný neriadeným chaosom. Hedonistický štýl života nám prináša iba na malú chvíľu klamný dojem, že sme šťastní, potom ale nenasleduje nič iné ako dezilúzia, objaví sa pustatina v duši, nepokoj. Nie je azda nič horšie ako keď pocítíme v sebe prázdno, keď človek zabúda, kým je a stráca tiež pojem o svojom pôvode a skutočnom dôvode svojej existencie. Hlavnou príčinou je skutočnosť, že popri všelijakých horlivých snahách dosiahnuť čo najviac svetského majetku a blaha, popri všetkých našich každodenných povinnostiach už samozrejmych a niekedy i zautomatizovaných si málokedy spomenieme na nášho milostivého Hospodina, nevyčleníme si na Neho čas, zatiaľ čo On bdie nad nami a je naším Ochrancam. Napriek tomu zabúdame pred Ním sklopiť zrak na znak pokory, zabúdame sa pomodliť úprimne, ďakovne a s bážňou. Ale milostivý Boh čaká, Jeho trpezlivosť je taká veľkorysá. Volá nás k sebe deň čo deň. Moment za momentom. Práve svojou tajomnou prítomnosťou v jednoduchosti sa k nám prihová-

ra cez prírodu alebo ľudí, ktorí nás obklopujú, ktorých stretávame na každom kroku, a ani omylom to nemožno považovať za náhodu. Takto nenáhodne sa Boh dotýka našich srdiec aj vtedy, keď nám umožní zažiť stretnutie pohladzujúce dušu, myseľ. Stretnutie také, ktoré je balzomom, ktoré ohromuje celé bytie človeka. Nehľadať a zároveň navzájom nájsť jeden druhého, byť si až nepochopiteľne istí, že celé toto krásne dielo v nás je napísané jednou rukou. Rukou nášho milostivého Hospodina. Môžeme povedať, že ide o veľmi vzácny dar, keď zazrieme slnko lásky v očiach nášho *anjela*, pocítíme, ako zapálil *Nebo* odtieňmi lásky jeho pohľad anjelský. Hľadieť na seba a cítiť, že je to ako nádherná slnečná nedeľa.

Takéto pohladenie dokáže naplniť pokojom a radosťou vnútornú schránku mnohých z nás.

Žiara lásky je do nás vpísaná už od nášho počiatku, ak ju živíme, neutícha. Je to ako melódia a keď sa k tomu ozve súhlasný tón, dopĺňa ju, jej znenie pripomína symfóniu.

Mali by sme mať preto srdce pripravené túto Božiu milosrdenosť prijať. Tak pocítíme hrejivú prítomnosť Hospodina v nás.

Pripravila sestra Veronika

*anjel – muž/žena,

*Nebo – Boh.

Bohoslovec na cestách

Putovanie po Svätej Zemi

Svoju cestu po Svätej Zemi som uskutočnil pred dvoma rokmi, teda v roku 2014. O Svätej Zemi som počul neskutočne veľa, teda asi ako každý kresťan, ktorý niekedy otvoril Bibliu. Keď mi otec oznámil, že aj v tomto roku bude organizovať túto púť, veľmi som sa potešil, pretože rok predtým som sa zúčastniť nemohol kvôli povinnostiam v škole. V ten rok som si dal termíny skúšok skôr a už sa pripravoval na danú púť. Naša cesta sa začínala v chráme Zoslania Svätého Ducha vo Svidníku, kde sme mali zraz a spoločne sme slúžili moleben pred cestou.

A naša cesta sa mohla začať. Išlo nás okolo 20 vrátane dvoch otcov duchovných: otec Michal Rošič a otec Andrej Semanco a ja ako čtec. Cesta do Waršavy na letisko nám ubehla veľmi rýchlo ľudia sa zoznamovali, zaspievalo sa, jednoducho príjemná, priam komorná atmosféra. Na letisku vo Waršave sa k nám pridala naša druhá

skupina približne 20 pútnikov z Poľska spolu s ich otcami duchovnými otcom

Marekom Wawreniukom a otcom Adamom Priezvisko. Klasické kontroly na letisku asi nikomu opisovať nemusím a už sme sedeli a od nášho cieľa nás delili už len 4 a pol hodiny letu na linke Waršava - Tel Aviv. Po prilete do Tel Avivu hneď po vystúpení z lietadla sa ukázala „moja smola“, lebo som bol jediný vybratý na námatkový rozhovor s pracovníkom tajnej služby. Krátky rozhovor v angličtine o tom, prečo som tam prišiel, kam sa chystám a čo chcem vidieť jednoducho nič strašné. Po všetkých kontrolách a potvrdení víz sme si vyzdvihli batožinu a pokračovali ďalej, veľmi ma prekvapila moderná hala a milý prístup pracovníkov aj k ľuďom, ktorý anglický jazyk práve neovládali. Na letisku nás čakal majiteľ hotela a matuška Miriam z ruskej pravoslávnej misie. Nasadli sme do autobusu a keďže boli štyri hodiny ráno, obhliadku okolia sme nechali tak a zamierili smer Palestína. Krátka zastávka na palestínskej hranici, vojak, ktorý sa prešiel cez autobus a narychlo prezrel pasy a išlo sa ďalej. Múr, ktorý rozdeľoval Palestínu a Izrael, bol jednoducho obrovský a išiel z neho strach. Z palestínskej strany pokrytý grafitmi o slobode a nezmyselnosti vojny. Len pár minút a už sme stúpali do obrovského kopca smerom do hotela.

Zrazu sme tam boli, zašiel som na terasu a vychutnával si tu atmosféru bolo asi pol siedmej ráno. Pokiaľ nás na recepcii rozdelili do izieb, dohodli sme sa na čase raňajok a išlo sa spať. Aj keď sme sa chystali spať, rozozvučal sa neďaleký minaret, čo sa mi zdalo spočiatku neuveriteľne otravné, ale spánok bol silnejší.

Monastier sv. Sávu Osvieteného

Prvý deň po raňajkách, keďže sme boli dosť vyčerpaní, naša sprievodkyňa, matuška Miriam, pre nás vymyslela menej náročnú púť, a to do Monastiera sv. Sávu Osvieteného. Nastúpili sme do autobusu a dali sa na cestu naprieč palestínskou krajinou. Pre stredoEurópanov niečo neskutočné, domy úplne inej architektúry na ktorých sa nachádzali obrovské

plastové alebo plechové nádrže na zadržiavanie vody. Podobné nádrže sa nachádzali aj v púšti pri beduínskych stanoch, ale o tých budem hovoriť neskôr. Prvá etapa našej cesty finišovala pri nenápadnom monastieri, ktorý bol medzi zástavbou domov nevýrazný. Klopanie na veľké železné dvere, krátky rozhovor v domorodom jazyku, a už sa dvere pred nami začali dokorán otvárať. Zrazu pred nami stál nenápadný chrám v štýle miestnej architektúry, priniesli nám skromné občerstvenie, poklonili sme sa v chráme ikónám a už nám prišli naše taxíky na ktoré sme čakali. Naším autobusom sme pokračovať nemohli, pretože šírka cesty to nedovoľovala. Nasadli sme do 15 miestnych microbusov a pokračovali sme v ceste. Pred nami sa rozprestierala nádherná, takmer nedotknutá príroda a cesta s kvalitným asfaltom, ale, samozrejme, plná zákrut a rôznych prevýšení. Monastier sv. Sávu sa nachádza na úplnej samote a cesta tam končí. Pred monastierom sa nachádzala stredoveká bašta, na ktorej zub času zanechal svoje stopy. Na naše prekvapenie sme sa do monastiera na prvý pokus nedostali z dôvodu očakávanej návštevy ktorá mala „rezervovaný“ celý monastier. Monastier strážili miestni ľudia, samozrejme s automatickými zbraňami, čo vraj nie je úplne bež-

né. Celé sme to pochopili, až keď prišla daná návšteva. Bolo to päť vojenských áut s Izraelskými vojakmi. Od údivu sme skoro padli na zem. Židia v Palestíne vstupujú do monastiera!!! Jednoducho nič neuveriteľné! O to viac sme sa tam tešili. Veď aký svätec to musel byť, keď aj židovskí vojaci si ho idú uctiť. Počas ich prehliadky sme vyšli na neďaleký kopec, kde väčšinou trávia čas ženy, pretože tie nemajú povolený vstup do monastiera. Užili sme si výhľad na monastier a na neďaleké mníšske jaskyne, vytesané do strmej skaly. Vtom sa k nám pripojil miestny chlapec, ktorý prišiel žobrať peniaze. Zobrali sme ho k sebe a so slovami: „One foto, one dolar,,,“ sme mu vyzbierali celkom slušnú kôpku peňazí. Prehliadka vojakov sa skončila a už sme do monastiera mohli vojsť aj my. Spolu s vojakmi sa stratili aj miestni ozbrojenci. Do monastiera s nami vošiel aj ten domáci chlapec, a na moje prekvapenie, priniesol všetky peniaze mníchom a odovzdal im ich. Tí nam vysvetlili, že je to sirota, ktorá u nich býva, ale nevedia ho odnaučiť žobrať. On však všetky peniaze nosí im na chrám a ešte im aj pomáha s prácami. Začala sa naša prehliadka. Najprv sme sa išli pokloniť ostatkom sv. Sávu. Atmosféru, ktorú sme tam zažili môžem len ťažko opísať, veď ešte včera sme boli vo svete plnom

zhonu, hluku, internetu a zrazu sme boli v raji. Čas tam išiel veľmi rýchlo a človek tam vnímal všetko úplne inak. Aj voda tam chutila inak, dokonca sme úplne zabudli na ženy, ktoré nás čakali na kopci. To miesto bolo plné modlitieb. Vypočuli sme si príbeh o tom, ako bol monastier založený. Bol problém s vodou. Vodu bolo treba nosiť z potoka hore strmým kopcom. Mnísi, aj keď boli pokorný, hundrali na to, prečo sv. Sáva nevybudoval monastier bližšie k vode. Jemu ich prišlo ľúto, a preto sa modlil k Bohu, aby mu pomohol s problémom s vodou. Jeho modlitbu prerušil hluk, neuveriteľný hluk valiacej sa vody. Voda prerazila cez skalú a začala vytekať neďaleko monastiera. Takáto silná bola modlitba otca Sávu. Veľmi neradi sme opúšťali tento monastier a s úsmevom na perách sme sa vydali von, kde na nás už nedočkavo čakalo dámske osadenstvo našej výpravy. Späť do taxíkových mikrobusev, z nich do nášho autobusu a smer do Betlehemu. Áno, zabudol som spomenúť, že náš hotel sa nachádzal v Betleme približne 200 metrov od Baziliky Roždestva Isusa Christa.

V ďalšej časti Vám opíšem Baziliku Roždestva Isusa a svoje zážitky z ďalších svätých miest vo Svätej Zemi.

Matúš Rošič

Bazilika Roždestva Isusa Christa

V tomto čísle sme sa Vám rozhodli priblížiť ruskojazyčný portál pravmir.ru, ktorý sa postupom času od svojho vzniku stal veľmi významným portálom mapujúcim dianie nie len v Ruskej pravoslávnej cirkvi. Tento portál každodenne prináša nové informácie z celého sveta, ktoré všemožným spôsobom súvisia s Pravoslávnu cirkvou. Na tejto stránke tiež nájdeme obrovské množstvo hodnotných článkov, diskusií a rozhovorov s významnými osobnosťami duchovného života, ktoré stoja za zmienku a určite stojí za to si niektorý z nich prečítať. Priamo na stránke nachádzame aj internetový rozcestník, ktorý dáva priamo odkazy na ďalšie, nie len ruskojazyčné články. Stačí si len vybrať a študovať hodnotné pramene, ktoré nás môžu jednoznačne obohatiť.

V tejto rubrike sa Vám snažíme približovať zaujímavosti zo sveta internetu. Keďže vieme, že moderná doba prináša so sebou mnoho technických vymožeností a mladí ľudia trávajú čoraz viac času na internete, v týchto článkoch Vám budeme ponúkať možnosť a návod na to, ako zmysluplne stráviť čas na internete. Myslíme si, že toto je dobrá forma rozvinutia spolupráce vo vzťahu mladých ľudí a modernej doby a taktiež je to dobrý návod na začatie využívania sociálno-komunikačných kanálov vo svoj prospech. Mapujeme najmä najnavštevovanejšie sociálne siete, portály s videami, ale taktiež rôzne diskusné fóra a stránky, na ktorých sa organizuje mládežnícky život. Svoje typy a námety nám, samozrejme, môžete poslať a tak nás obohatiť o svoje postrehy zo sveta internetu.

Pripravil Maroš Hopta

PRAVMIR.RU МАТРОНЫ.RU НЕИВНАБЦУ.RU PRVAMIR.COM ФОРУМ КНИГИ ЛЕКТОРИЙ БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОСТЬ О ПОРТАЛЕ

2 марта
2 день постной
Свт. Льва, папы Римского
(461). Прп. Космы Флорентийского
(1402). Свт. Агапата исп. еп.
Синадского...

Ждем Вас!
6 марта
в 16:00
Профессор Алексей
Осипов: «Богослов
духовной жизни»
О лекции
Прявмира

Помощь порталу Подписаться на рассылку

НОВОСТИ ЦЕРКОВЬ ЧЕЛОВЕК ОБЩЕСТВО НАУКА КУЛЬТУРА СЕМЬЯ МУЛЬТИМЕДИА

Важные темы: Встреча Патриарха Кирилла и Папы Франциска | Мифы о православии | Наши современники - цитируем | Няня подражает в убийстве ребенка | Портреты архиереев | Семейное насилие

Программа семейного психолога
Екатерины Бурмистровой
8(495)504-56-12 www.rojdestvo.ru

2 марта
Селье убило! девочки
организовали сбор
пожертвований

Церковь чтит память святого
Агапата, исповедника,
епископа Синадского

Учиться про науку

Авдотья Смирнова –
о системной
помощи, добротности

POLOMNIČESTVA PO SVJATYCH MISTACH

mitr. prot. Mgr. Michal Rošič
komenského 2661/11, Snina 06901

Pôstna pozvánka

Drahí veriaci bratia a sestry!

*Srdečne vás pozývame na tradičné týždenné pôstne
obdobie v modlitbe, pôste, rozjímaní a pokání na svätom
mieste v Počajevskej Lavre a jej okolí.*

*Túto púť hodláme uskutočniť v dňoch od:
11.04.2016(pondelok) do 16.04.2016(sobota).*

V cene je zahrnutá:

CENA PÚTE JE 94€

- cesta autobusom

- nocľah

*- úrazové a zdravotné
poistenie*

*uvedená cena je bez stravy, stravovať sa bude každý sám
v monastierskych bufetoch*

Informácie o púti a prihlášky vám poskytnú:

mitr. prot. Mgr. Michal Rošič

tel.: 0907 416 999

mail.: rosic.m@centrum.sk

Číslo účtu: 0464238818/0900

prot. Mgr. Ján Pajkoš

tel.: 0908 023 892

Matúš Rošič

tel.: 0918 305 415